

STATSRÅDETS REDOGÖRELSE TILL RIKSDAGEN  
OM FORTSATT FINLÄNSKT DELTAGANDE  
I SÄKERHETSSEKTORNS UTBILDNINGSSAMARBETE I IRAK  
(OPERATION INHERENT RESOLVE, OIR)

2014 inrättades en internationell koalition ledd av Förenta staterna till stöd för Irak i kampen mot Isis (**Global Coalition against Daesh**). Finland gick med i koalitionen samma år. Koalitionens militära verksamhet mot Isis i Irak och Syrien sker inom ramen för insatsen **Operation Inherent Resolve** (OIR), som inleddes 2014. Finland har deltagit i insatsen sedan 2015. OIR-insatsens kamp mot Isis har gett resultat och insatsen har övergått till den fjärde och sista fasen av sin verksamhet.

Natos utbildningsinsats i Irak (NATO Mission Iraq, NMI) inledde sin verksamhet hösten 2018. Utbildningsinsatsens mål är att stödja det irakiska militärutbildningssystemets utveckling och säkerhetssektorns reformer främst genom utbildning och rådgivning på strateginivå. Finland har deltagit i utbildningsinsatsen som partnerland till Nato sedan december 2018.

Nato har som mål att stärka NMI-insatsen. Avsikten har varit att utvidga NMI som en parallell process till den stegvisa nedtrappningen av OIR-insatsen. På grund av det inrikespolitiska läget i Irak har detta emellertid framskridit långsammare än väntat.

## Situationen i Irak

Det politiska läget i Irak är fortsatt svårt att förutse. Den 10 oktober 2021 hölls det parlamentsval i Irak och sedan dess har landet varit i en politisk återvändsgränd. Valet vanns av en shiagruppering som leds av den shiamuslimska religiösa ledaren Muqtada al-Sadr och betonar ett oberoende i förhållande till både Iran och västvärlden. Trots sina försök kunde sadristerna dock inte få tillräckligt stor majoritet för att utnämna en president och en premiärminister. I juni 2022 avgick al-Sadrs 73 parlamentsledamöter från parlamentet för att utöva påtryckning på sina konkurrenter, vilket ledde till att shiornas Iran-vänliga koalition Coordination Framework, som konkurrerade med al-Sadr-rörelsen, blev den största parlamentariska gruppen. Coordination Framework utsåg Mohammed Shia al-Sudani till premiärministerkandidat, vilket fick al-Sadrs anhängare att ge sig ut på gatorna och tränga sig in i landets parlament. Efter att demonstrationerna pågått i en månad ledde de i slutet av augusti till våldsamheter där tiotals människor dog och hundratals skadades.

Den politiska processen tog ett steg framåt när parlamentet vid en omröstning den 13 oktober 2022 valde Abdul Latif Rashid, som representerar Kurdistans patriotiska union (Patriotic Union of Kurdistan, PUK), till landets nya president. Vid samma sammanträde utnämnde den nyvalde presidenten Mohammed Shia al-Sudani till premiärminister. Iraks nya regering inleder sin verksamhet i en utmanande situation.

Den ekonomiska situationen i Irak är fortsatt mycket svag och några djupgående ekonomiska reformer kan inte genomföras i en situation där det politiska systemet är instabilt och utomstående parter konkurrerar om makten i Irak. Parlamentet har inte kunnat godkänna en budget för landet år 2022. Oljeinkomsterna används för att sänka priserna på livsmedel och energi som stigit till följd av kriget i Ukraina. Regeringen står inför stora svårigheter om oljepriset rasar.

Med tanke på den inre stabiliteten i landet är det viktigt att säkerhetssektorn reformeras. Fokus för reformen är att på ett samordnat sätt sammanföra de olika väpnade grupperingarna med de säkerhetsstyrkor som lyder under Iraks centralförvaltning. Till dessa grupperingar hör särskilt de halvmilitära trupper som inte hör till centralförvaltningen, PMF (Popular Mobilization Forces) samt enskilda shiamilisgrupper (Shia Militia Group, SMG) som står utanför den irakiska regeringens

kontroll. Internationellt stöd behövs fortfarande särskilt för att stödja de irakiska säkerhetsstyrkorna, utveckla landets säkerhetssektor och stabilisera säkerhetsläget.

I januari antog det irakiska parlamentet en resolution där det krävdes att de internationella trupperna skulle dra sig ur landet. Iraks regering har dock upprepade gånger konstaterat att den behöver stöd av internationella trupper och experter både för kampen mot Isis och för utbildning, rådgivning och reformer inom den egna säkerhetssektorn. På grund av de inrikespolitiska konflikterna måste internationella stödåtgärder tydligt samordnas med de reformbehov som fastställts av Iraks regering.

Förenta staterna strävar efter att minska sin militära närvaro i Mellanöstern och Irak. Förenta staterna har successivt minskat sina trupper i Irak till cirka 2500 soldater. Efter den 31 december 2021 har Förenta staterna inte längre deltagit i stridsåtgärder i Irak, utan fortsätter stödja Irak i kampen mot Isis genom utbildning, rådgivning och utbyte av underrättelseinformation.

Isis kontrollerar inte längre några markområden, men har fortfarande anhängare och sovande celler i Irak. Enligt FN:s generalsekreterares rapport till säkerhetsrådet den 26 juli 2022 om hotet från Isis finns det totalt sett cirka 6 000–10 000 Isisstridande inom irakiskt och syriskt territorium, av vilka största delen är antingen irakier eller syrier. Antalet stridande har minskat med flera tusen jämfört med läget åren 2020 och 2021. Säkerhetsläget i Irak har förbättrats, men är fortfarande skört, varierar mycket mellan olika regioner och är känsligt för snabba förändringar. Stabilisering av de områden som befriats är också framöver en förutsättning för att landets internflyktingar ska kunna återvända till och stanna i hembygden.

I autonoma irakiska Kurdistan är säkerhetsläget bättre än i resten av landet. Iran har dock riktat raket- och drönarattacker mot iranska kurder i Kurdistan. Enligt Iraks grundlag hör det till de centrala uppgifterna för irakiska Kurdistanens regionala förvaltning (KRG) att administrera säkerhetsstyrkorna på det autonoma området där Iraks säkerhetsstyrkor (ISF) inte har befogenheter att operera. Peshmergastyrkorna inom autonoma irakiska Kurdistan ansvarar tillsammans med polisväsendet för säkerheten i området. KRG har som mål att integrera sina Peshmergastyrkor i de irakiska försvarsstrukturerna och att ytterligare öka samarbetet med Iraks säkerhetsstyrkor, särskilt i de så kallade omstridda områdena i provinserna Erbil, Ninawa, Kirkuk och Diyala. KRG har betonat behovet av det internationella samfundets stöd för att få en lösning på de omstridda områdenas status.

Den irakiska centralförvaltningen och KRG har enats om kontrollen av provinsen Ninawa i Sinjarregionen. Avsikten är att överlämna områdets säkerhetsförvaltning till den irakiska federala polisen bland annat från de irakiska säkerhetsstyrkorna som finns i området och från halvmilitära PMF som inte lyder under centralförvaltningen. Beslutet har kritiserats särskilt av de yazider som lämnats utanför beslutsfattandet och som lider svårt av Isis krigsförbrytelser.

### **Genomförandet av Finlands övergripande strategi**

Irak ligger nära granne till Europa och EU. Stabiliteten i Irak har direkta konsekvenser för såväl Persiska vikens som Europas och Finlands säkerhet. Finland anser att ett övergripande deltagande i åtgärder som stöder stabiliseringen av Irak är viktigt. Finland stöder stabiliseringen av Irak bland annat genom utvecklingssamarbete, finansiering av humanitär minröjning och deltagande i militär och civil krishantering. Finlands ambassad i Bagdad öppnades på nytt hösten

2019 efter en paus på nästan 29 år. Den diplomatiska närvaron i Irak förbättrar i hög grad förutsättningarna för att stärka och utveckla relationerna mellan länderna.

Irak var under tidigare decennier ett betydande exportland för Finland. För att handelsförbindelserna ska återhämta sig skulle det krävas ordentlig stabilisering av landet och att Världsbankens plan för återuppbyggnad börjar sättas i verket. Enligt återuppbyggnadsplanen ska Iraks oljeintäkter riktas in på att utveckla den samhälls- och ekonomiska basinfrastrukturen, såsom elproduktionen, telenätet och vattensystemen, hälso- och sjukvården och utbildningen samt på att öka den privata sektorns andel av landets ekonomi. Den avgörande faktorn för hur handelsförbindelserna utvecklar sig efter valet i Irak är att den nya regeringen förbinder sig till och förmår genomföra återuppbyggnadsplanen.

Finland stöder utvecklingen av säkerhetssektorn i Irak genom att delta i EU:s civila krishanteringsinsats EUAM Iraq (European Union Advisory Mission Iraq), som inleddes 2017. Insatsens uppdrag är att stödja genomförandet av Iraks nationella säkerhetsstrategi och reformen av säkerhetssektorn. Detta görs genom rådgivning på strateginivå till Iraks inrikesministerium och den nationella säkerhetsrådgivarens byrå vilka ansvarar för genomförandet av reformen av säkerhetssektorn. Dessutom stöder EUAM Iraq åtgärder för att bekämpa terrorism, våldsamma extremistströrelser och organiserad brottslighet. För närvarande sekonderar Finland nio experter. Insatsens mandat gäller till och med den 30 april 2023.

Via FN:s utvecklingsprogram UNDP:s stabiliseringsfond (Fund For Stabilization, FFS) stöder Finland stabiliseringsåtgärderna i områden som befriats från Isis. Utöver istandsättning av infrastrukturen omfattar detta bland annat stärkande av lokalförvaltningen och stimulering av den ekonomiska verksamheten. Denna verksamhet skapar möjligheter för dem som tvingats bort från sin hembygd att återvända hem. Finland finansierar också humanitär minröjning och FN:s befolkningsfonds arbete för att förbättra ställningen för unga med funktionsnedsättning samt genom internationella migrationsorganisationen (IOM) företagsverksamhet för kvinnor och dem som har varit tvungna att flytta inom landet. Finland har också understött UNITAD:s arbete för att utreda brott som begåtts av Isis. Sedan 2014 har Finlands ODA-dugliga utvecklingsbistånd och humanitära bistånd till Irak sammanlagt uppgått till cirka 44 miljoner euro. Av detta belopp har 12,5 miljoner euro kanaliserats via stabiliseringsfonden.

Situationen i Irak har återspeglats i antalet asylsökande i Europa. Samarbetet kring migrationen ingår i det bilaterala samarbetet mellan Finland och Irak. I ju högre grad Finland är med och stöder utvecklingen i Irak, dess bättre går det också att främja frågor som gäller återsändanden. Återsändandefrågor diskuteras både bilateralt och i migrationsdialogen mellan EU och Irak. Finlands mål är att få till stånd en mekanism som underlättar samarbetet kring återflyttning och återsändande av asylsökande efter ett lagakraftvunnet avslag. De finländska myndigheterna sporrar de sökande till att i första hand resa tillbaka frivilligt och stöder då på många sätt en lyckad återflyttning.

### Koalitionen mot Isis, D-ISIS

Ett centralt mål för koalitionen mot Isis (Defeat ISIS, D-ISIS) har varit att förhindra utländska stridandes tillträde till Syrien och Irak. Centrala metoder har varit samarbete med gränsmyndigheterna och polisen samt ändringar i lagstiftningen. Flödet av utländska stridande till Irak och Syrien har i praktiken avstannat.

Koalitionen har 83 medlemmar, bland dem alla de nordiska länderna, alla EU-länder utom Malta, Europeiska unionen samt bland organisationerna Arabförbundet, Nato, Interpol och den mellanstatliga Sahel-Sahara-gemenskapen CEN-SAD. Finland deltar i koalitions arbetsgrupp som gäller utländska terroriststridande (Foreign Terrorist Fighters, FTF) där Finland har fört fram sin nationella praxis och särskilt betonat det förebyggande arbetet.

Finlands nationella lagstiftning om terrorism har också ändrats flera gånger under de senaste åren och bland annat resor i syfte att begå ett terroristbrott och finansiering av sådana resor har kriminaliserats. Förenta staterna har vädjat till koalitionsparterna att de ska ta tillbaka de fångslade utländska stridande i området och deras familjemedlemmar i lägren till utgångsländerna.

Koalitionen mot Isis strävar efter att bekämpa Isis propaganda, radikaliserande hatretorik och annan skadlig kommunikation bland annat genom att begränsa uppladdning, distribution och konsumtion av material på internet i samarbete med aktörer på området.

## **Finlands deltagande genom militär krishantering i stödet till Iraks säkerhetssektor – OIR-insatsen**

### *Genomförande av och mål för OIR-insatsen*

Verksamheten i koalitionen mot Isis stöder sig på FN:s säkerhetsråds resolution 2170 (2014) där det betonas att det är nödvändigt att FN:s medlemsländer aktivt samarbetar för att bekämpa Isis. Iraks utrikesminister begärde i ett brev till FN:s generalsekreterare den 25 juni 2014 utbildnings- och materielstöd som bidrag till landets kamp mot Isis. Den 19 september 2014 gav säkerhetsrådets ordförande utifrån konsensus i säkerhetsrådet ett utlåtande, där man vädjar till det internationella samfundet att det ska stärka och utvidga biståndet till den irakiska regeringen i kampen mot Isis och andra beväpnade grupperingar.

Koalitionen militära verksamhet mot Isis i Irak och Syrien sker inom ramen för insatsen *Operation Inherent Resolve* (OIR). Insatsens utbildning och rådgivning utvecklar förmågan hos säkerhetsstyrkorna i Irak, däribland i autonoma irakiska Kurdistan, att bekämpa Isis samt att stödja återställandet av säkerheten och stabiliteten. Rådgivningsverksamheten omfattar också staber och trupper. Insatsens ledningsstab finns i Bagdad och bakre stab i Kuwait. I OIR-insatsen deltar 36 länder.

Den utbildning som koalitionen och OIR-insatsen ger fokuserar på utbildning av olika experter och ledarskikt, men rådgivningen och utbildningen av truppstaberna och truppena fortsätter antagligen tills vidare.

### *OIR-insatsens karaktär och användning av maktmedel*

OIR-insatsen genomförs på begäran av Iraks regering och i samförstånd med den. Det finns ingen sådan i krishanteringsinsatser sedvanlig gemensam överenskommelse om truppers rättsliga ställning (*Status of Forces Agreement, SOFA*) med Irak som skulle gälla alla deltagande stater, utan de deltagande länderna har avtalat bilateralt med Iraks regering om sina truppers rättsliga ställning. Notväxlingen mellan den finländska och den irakiska regeringen om de finländska soldaternas deltagande skedde våren 2015.

De trupper som deltar i insatsen har inte gemensamt överenskomna regler för användning av maktmedel, utan de deltagande länderna, inklusive Finland, har egna nationella regler för maktmedelsanvändning för sina trupper. I fråga om de finländska trupperna grundar sig eventuell användning av maktmedel på individens rätt till självförsvar, som erkänns av internationell rätt. Nationellt grundar sig individens rätt till självförsvar på nödvärn enligt strafflagen (39/1889). I utbildningen och rådgivningsverksamheten kan det eventuellt uppstå situationer som kräver användning av maktmedel i självförsvar. Nationellt finns det bestämmelser om användande av maktmedel i 27 § i lagen om militär krishantering (211/2006).

#### Finlands deltagande i OIR-insatsen

I statsrådets redogörelse till riksdagen 2014 (SRR 10/2014 rd) konstateras det att ISIL är ett allvarligt hot, förutom i den aktuella regionen, även på bredare front för hela det internationella samfundet. Genom att delta i samarbetet mot Isis med utbildningsverksamhet inom säkerhetssektorn har Finland bidragit till att minska dessa säkerhetshot. Finland har deltagit i OIR-insatsen sedan år 2015. Den 20 mars 2015 beslutade republikens president utifrån statsrådets förslag till avgörande att Finland deltar i utbildningssamarbetet inom Iraks säkerhetssektor i Irak med högst 50 soldater i högst 12 månader räknat från uppnåendet av full operativ beredskap. Republikens president beslutade utifrån statsrådets förslag till avgörande den 29 april 2016 att Finland fortsätter och stärker sitt deltagande i utbildningssamarbetet inom säkerhetssektorn i Irak under ett års tid räknat från den 1 september 2016 med en total numerär på cirka 100 soldater innefattande 50 soldater i fortsatta utbildningsuppgifter och cirka 50 soldater i rådgivande verksamhet.

Republikens president har årligen utifrån statsrådets förslag till avgörande beslutat att Finlands deltagande i säkerhetssektorns utbildningssamarbete i Irak ska fortsätta. Genom republikens presidents beslut den 28 juni 2017 fortsatte deltagandet med cirka 100 soldater från den 1 september 2017 till utgången av 2018. Efter detta fattade republikens president den 21 september 2018 beslut om fortsatt deltagande med cirka 80 soldater från den 1 januari till den 31 december 2019. Genom beslut av republikens president den 29 november 2019 fortsatte deltagandet med cirka 80 soldater från den 1 januari till den 31 december 2020 samt genom beslut av republikens president den 17 december 2020 med cirka 80 soldater från den 1 januari till den 31 december 2021.

Finlands deltagande har innefattat deltagande i utbildnings- och rådgivningsuppgifter i Irak samt deltagande i nödvändiga stabs-, förvaltnings- och stöduppgifter. I enlighet med republikens presidents beslut om nationellt deltagande utifrån statsrådets förslag till avgörande den 22 december 2021 fortsätter Finland att delta i säkerhetssektorns utbildningssamarbete i Irak med cirka 75 soldater från den 1 januari till den 31 december 2022.

Den utbildning och rådgivning som Finland tillhandahåller breddades 2017 till att utöver peshmergastyrkorna också omfatta säkerhetsstyrkor som hör till Iraks centralförvaltning. Finland har utbildat över 5000 soldater i irakiska Kurdistans säkerhetsstyrkor (KSF) och i de irakiska säkerhetsstyrkorna (ISF). Tyngdpunkterna i utbildningen låg på styrkornas verksamhet som enheter och på färdigheter inom sjukvård. Under de senaste åren har de finländska truppernas uppgifter varit mera inriktade på rådgivning och skydd av verksamheten än på utbildning.

Genom rådgivningsverksamheten stöds framför allt samordningen av KSF-styrkorna samt samarbetet mellan och samordningen av KSF- och ISF-styrkorna. Tyngdpunkten i rådgivningsverksamheten har varit på rådgivning och utbildning för personalen vid staberna för

Kurdistan's säkerhetsstyrkor, som är verksamma i autonoma irakiska Kurdistan, i uppgifter inom olika vapenslag och sektorer. Samarbetet mellan och samordningen av dessa styrkor är en central faktor i den militära verksamheten mot Isis och i utvecklingen av stabiliteten i hela regionen.

Den finländska skyddstruppens verksamhet har möjliggjort en lyckad rådgivningsverksamhet även i situationer som förändras snabbt och man har fått god respons på truppens verksamhet ända från den högsta ledningen för insatsen. Verksamheten har fått mycket beröm.

Som helhet innebär Finlands deltagande i OIR- och NMI-insatserna utmanande uppgifter som utvecklar det internationella samarbetet och kompetensen. Finland har en ansedd ställning i insatserna, större än landets storlek bland koalitionsländerna. Finländarna hjälper irakiska aktörer (Kurdistan Security Force och Iraqi Security Force) i Erbil och Bagdad på lika villkor. Personalen är yrkeskunnig och engagerad i sina uppgifter. Truppens organisation uppfyller kraven för uppgifterna. Dessutom har möjligheten att utvidga funktioner och insatser bevarats.

I insatsen får man erfarenhet av att arbeta i koalitionen's stab samt att utbilda i krävande förhållanden. Den utbildningserfarenhet som reservisterna får kan delvis utnyttjas i det skede då trupper inrättas i hemlandet. Deltagandet i insatsen stöder lägesuppfattningen i fråga om konflikterna i Irak och Syrien.

**Avsikten är att Finland fortsätter delta i OIR-insatsen med cirka 75 soldater från och med den 1 januari 2023 till och med den 31 december 2024.** Säkerhetsläget i Irak har stabiliserats även om det fortfarande är svårt att förutse. Eventuella ändringar i OIR-insatsens uppgiftsstruktur inverkar sannolikt också på Finlands nationella deltagande. Detta bedöms vara osannolikt inom det närmaste året.

Deltagandet ska också i fortsättningen innefatta utbildnings- och rådgivningsverksamhet i Irak, inklusive operativ rådgivning, behövligt egenskydd och deltagande i behövliga stabsuppgifter. Målet är att stärka den egna förmågan hos säkerhetsstyrkorna i Irak och i autonoma irakiska Kurdistan att bekämpa Isis, att återställa den lagliga statsmaktens kontroll och att stödja återställandet av säkerhet och stabilitet i regionen.

De halvmilitära PMF-trupper som inte ingår i de säkerhetsstyrkor som lyder under irakiska centraladministrationen lämnas också framöver utanför finländarnas utbildnings-, rådgivnings- och biståndsverksamhet, eftersom dessa trupper kan inbegripa så kallade radikala shiamilisgrupper. Soldaternas status och rätt att bära vapen ska också framöver grunda sig på notväxlingen mellan Finlands och Iraks regering.

Genom att delta i OIR stöder Finland kampen mot den internationella terrorismen, däribland mot Isis. Samtidigt främjas samarbetet med Förenta staterna. Genom koalitionen's verksamhet stöds en övergripande stabilisering av Irak. Samtidigt påverkas de bakomliggande orsakerna till migrationen. Deltagandet utvecklar det nationella försvarets förmågor.

## **Finlands deltagande genom militär krishantering i stödet till Iraks säkerhetssektor – NMI-insatsen**

**Natos utbildningsinsats i Irak** (NATO Mission Iraq, NMI) inledde sin verksamhet i Irak hösten 2018. Insatsen har syftat till att stödja utvecklingen av Iraks system för militär utbildning och en

reform av säkerhetssektorn så att landet kan skapa hållbara nationella säkerhetsstrukturer för upprätthållande av stabiliteten i landet. De tre viktigaste insatsuppgifterna har varit att utbilda militärutbildare, att stödja reformen av Iraks säkerhetssektor och att stödja bekämpningen av improviserade sprängämnen. När NMI inrättades fastställdes dess maximistorlek till 580 soldater. Under de första verksamhetsåren har insatsen varit mindre än så, och den har inte utvidgats enligt planerna.

Den 5 december 2018 beslutade republikens president utifrån statsrådets förslag till avgörande att Finland deltar i den Natoleda utbildningsinsatsen i Irak med högst fem soldater och att Finland i den inledande fasen och senast den 1 januari 2019 sänder ut en stabsofficer till insatsen. Dessutom sände Finland en civil expert till NMI-insatsen 2022. Deltagandet i NMI-utbildningsinsatsen har varit en del av Finlands Natopartnerskapspolitik och stött Finlands ställning som ett framstående partnerland. Det kommer fortfarande att vara viktigt att delta i Natos krishantering när Finland blir medlem i Nato.

Nato har haft som mål att stärka NMI-insatsen. Avsikten har varit att utvidga NMI som en parallell process till den stegvisa nedtrappningen av OIR-insatsen. På praktisk nivå har Nato förberett sig på att utvidga NMI-insatsen redan sedan vintern 2020–2021 genom att höra sig för om de länder som deltar i insatsen är intresserade av att stärka sitt deltagande. På grund av det inrikespolitiska läget i Irak har utvidgandet av NMI emellertid framskridit långsammare än väntat.

Diskussionen om att utvidga NMI-insatsen inleddes i Nato 2020 efter att Irak hade begärt att Nato satsar mera på utbildningsverksamheten. Bakgrunden till Iraks begäran var dels de utbildningsbehov som identifierats inom den irakiska försvarssektorn, dels den offentliga bilden av OIR-insatsen i Irak. NMI, som leds av Nato, ses i Irak som en mer acceptabel aktör än OIR-insatsen, som leds av Förenta staterna. Nato har förberett utvidgningen av NMI i nära samarbete med OIR och de irakiska myndigheterna.

På grund av det inrikespolitiska läget i Irak har det gått långsammare än väntat att flytta tyngdpunkten för den militära krishanteringen från OIR-insatsen till NMI-insatsen. Några betydande ändringar mellan OIR och NMI är inte att vänta i Irak inom den närmaste framtiden. NMI förblir en liten insats som koncentrerar sig på Bagdad.

### **Insatsernas säkerhetsläge och bedömning av riskerna**

Säkerhetsläget i Bagdadområdet kommer sannolikt att fortsätta vara spänt. Eventuella utmaningar vid regeringsbildningen kan leda till ökade spänningar. Om läget tillspetsas är det sannolikt att demonstrationer på nytt leder till våldsamheter och att milis som premiärministerns förvaltning inte har kontroll över fortsätter att utsätta demonstranterna för våld. Isis strävar sannolikt efter att genomföra terrorattacker med hög profil i Bagdad. Det mest sannolika hotet är att shiamilisen attackerar baserna med drönare eller raketer.

Direkta attacker från Isis mot koalitions trupper är möjliga om Isis får tillfälle, men angrepp mot koalitions baser är mycket osannolika. Sprängattacker mot fordon är möjliga om man rör sig i närheten av Isis stödjepunkter. Väpnade angrepp är möjliga också från små avdelningar. Isis attacker mot Iraks säkerhetsmyndigheter, civila, lokalförvaltning eller civila infrastruktur utgör också ett indirekt hot eller en indirekt olägenhet för finländarna.



Till de mest sannolika hoten hör underrättelseinhämtning, odetonerad ammunition och minor samt trafik. Det hot mot hälsosäkerheten som coronaepidemin utgör är fortfarande aktuellt.

### **Kostnaderna för deltagandet**

Kostnaderna för deltagande i OIR-insatsen år 2023 uppgår under UM:s huvudtitel (mom. 24.10.20) till cirka 8,4 miljoner euro, inklusive kostnaderna för rotationsutbildningen som ska täckas från moment 24.10.20 under punkten "gemensamma utgifter" i dispositionsplanen, och under försvarsministeriets huvudtitel (mom. 27.30.20) till cirka 7,3 miljoner euro. Deltagandet kan fortsätta inom ramen för de anslag som statsrådet anvisat för militär krishantering i planen för de offentliga finanserna för 2023–2026. För 2023 har kostnaderna inkluderats i budgetpropositionen för 2023 och i den kompletterande budgetpropositionen.

### **Fortsatt finländskt deltagande i OIR-insatsen**

**Avsikten är att Finland fortsätter delta i OIR-insatsen med cirka 75 soldater från den 1 januari 2023 till den 31 december 2024.** Om beslut om nationellt deltagande fattas för två år underlättar det betydligt den militära planeringen för insatsen i en situation där mötena om truppbyggnad inom OIR-insatsen har börjat hållas en gång per år istället för var sjätte månad. Deltagandet innefattar utbildnings- och rådgivningsverksamhet i Irak, inklusive operativ rådgivning, nödvändigt egenskydd och deltagande i behövliga stabs-, förvaltnings- och stöduppgifter.

Beslutet om fortsatt finländskt deltagande i OIR-insatsen fattas av republikens president utifrån statsrådets förslag till avgörande i enlighet med 2 § 1 mom. i lagen om militär krishantering.